

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/56/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117204634
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8117204634.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobkyne X. U., W.. X.X.XXXX, F. H. W. U., XXX XX T., občianka SR, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, IČO: 35 792 752, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 810 11 Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, takto

rozhodol:

I. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124923 zo dňa 30.7.2015 uzatvorená k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124923 zo dňa 30.7.2015, uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neprijateľná zmluvná podmienka.

II. Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124918 zo dňa 30.7.2015 uzatvorená k Zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124918 zo dňa 30.7.2015 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neprijateľná zmluvná podmienka.

III. Priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia, že Zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124923, zo dňa 30.07.2015, uzatvorená medzi Žalobcom a Žalovaným, a to dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124923 zo dňa 30.07.2015 je neprijateľná a Zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124918, zo dňa 30.07.2015, uzatvorená medzi Žalobcom a Žalovaným, a to dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124918 zo dňa 30.07.2015 je neprijateľná.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila dňa 30.07.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124923 a dňa 30.07.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124918. Žalobkyňa má za to, že Zmluvy obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka. Z toho dôvodu sa touto žalobou domáha určenia tejto zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Naliehavý právny záujem na určení neprijateľných zmluvných podmienok odôvodňuje najmä Rozsudkom Najvyššieho súdu ČR spis. zn. 3 Cdo 1338/96, podľa ktorého určovací žaloba podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku [v súčasnosti podľa § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku] má preventívny charakter. Predovšetkým prichádza do úvahy vtedy, keď jej prostredníctvom možno eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom. Ďalej sa uplatní v prípadoch, v ktorých určovací žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky zodpovedá obsahu a povahe príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov medzi účastníkmi. Tieto funkcie určovacej

žaloby korešpondujú s predpokladom naliehavého právneho záujmu. Taktiež poukázala na Rozsudok Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1 M Cdo 1/2009, podľa ktorého naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o úvere, pôžičke má žalobca - spotrebiteľ (ktorého špecifické postavenie ako slabšej strany v spore osvedčuje predovšetkým úprava v komunitárnom práve, početná judikatúra súdov európskych spoločenstiev, v nie poslednom rade i domáca právna úprava), pretože potrebuje mať vyriešenú otázku, aký je jeho skutočný dlh nad rámec poskytnutých finančných prostriedkov v prípade čiastočnej neplatnosti zmluvy, týkajúcej sa odplaty (úroky, poplatky). Jeho postavenie sa stane istejšie, nebude vystavený sankciám za nezaplatenie odplaty; ktorá je v rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Občianskeho zákonníka). Podľa žalobkyne obe Zmluvy obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku a to Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi žalobkyňou a žalovaným v neprospech žalobkyne, nebola individuálne dojednaná, keďže samotné Zmluvy vrátane jej príloh boli na predtlačенých formulároch vyhotovených žalovaným, ktorých obsah nemohla nijakým spôsobom ovplyvniť, pričom pri podpisovaní dokumentov jej ani nebol poskytnutý dostatok času na oboznámenie sa s dokumentmi, ktoré jej boli len predložené na podpis.

3. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení k podanej žalobe namietal neprípustnosť takejto žaloby podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len ako „CSP“). Ďalej uviedol, že medzi žalobkyňou (ako dlžníkom) a žalovaným (ako veriteľom) boli uzavreté dňa 30.07.2015 Zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500124918 a 8500124923 (ďalej aj ako „Zmluvy“). Pri ich uzavretí bol žalobkyňi predložený aj návrh dohody o zrážkach zo mzdy s rovnakým číslom. Z jej obsahu vyplýva, že žalobkyňa ako záujemca o úver bola poučená (bod I., bod II.) o tom, že dohodu o zrážkach zo mzdy nie je povinná uzavrieť, že nejde o podmienku pre poskytnutie úveru alebo samotné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zároveň bola poučená aj o tom, čo je dôsledkom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy (bod III.). Žalobkyňa ako prvá podpísala znenie dohody o zrážkach zo mzdy a takto podpísaný návrh predložila žalovanému. Z podaného návrhu nie je zrejším žiadny dôvod, pre ktorý žalobkyňa tvrdí skutočnosti odporujúce ňou predloženej dohode o zrážkach zo mzdy. Z dohody o zrážkach zo mzdy vyplýva poučenie o dobrovoľnosti uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, akou formou môže žalobkyňa odmietnuť uzavretie a čo je dôsledkom uzavretia dohody. Uvedené sa nachádza hneď v úvodných ustanoveniach, a zároveň mu predchádza text „Text dohody si pred jej podpísaním pozorne prečítajte.“ Rovnako aj poučenie o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy je v texte zvýraznené práve pre to, aby priemerne opatrná osoba konajúca s rozumne očakávateľnou mierou obozretnosti si pri prvom pozretí textu dohody o zrážkach zo mzdy všimla uvedené skutočnosti. Hoci zákon vyžaduje uviesť dohodu o zrážkach zo mzdy len na samostatnom liste, s uvedením poučenia a s tým, že jej uzavretie nie je povinnosťou, žalovaný sa aj uvedením v texte snažil graficky zvýrazniť upozornenie nielen na dôležitosť prečítania textu, ale aj na obsah poučenia o dôsledkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy.

Zároveň hneď v prvom a druhom bode dohody o zrážkach zo mzdy sa opakuje informácia o tom, že uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy nie je povinné a ako môže dlžník „odmietnuť“ jej uzavretie. S prihliadnutím na tvrdenia uvádzané žalobkyňou nie je pritom možné zistiť, že by žalobkyňa poprela možnosť prečítania si dohody o zrážkach zo mzdy či samotné prečítanie, možnosť odmietnuť uzavretie dohody o zrážkach zo mzdy či akékoľvek námietky nasledujúce po jej uzavretí. Uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy spĺňa všetky podmienky, ktoré určil zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. O rovnakej dohode o zrážkach zo mzdy rozhodol aj Krajský súd v Bratislave a Krajský súd v Banskej Bystrici. Podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6Co/142/2016 - 86 : „Odvolací súd je zhodne s odporcom toho názoru, že dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho inštitútu a inštitútu na postupné uspokojenie pohľadávky v zmysle L 551 a nasl. Obč. zák. nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. L 53 Obč. zák. Dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy totiž nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a ani neobmedzuje a nevylučuje práva spotrebiteľa. To platí napriek tomu, že navrhovateľka zrejme nemala možnosť ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy. Názor navrhovateľky, že dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku, nemá oporu v právnych predpisoch.“ Krajský súd v Banskej Bystrici v uznesení, č. k. 4Co/236/2016 - 63 zo dňa 25.mája 2016 výslovne poukázal na to, že uzavretá dohoda o zrážkach zo mzdy je v súlade so zákonom (§5a ods. 1 zákona č. 250/2007 Z.z.). Okrem iného uviedol aj nasledovné : Spotrebiteľ má síce nárok na osobitnú právnu ochranu, avšak ani táto nemôže nadobudnúť bezmedzný charakter až do takej miery, že by úplne a bezvýhradne zbavovala spotrebiteľa jeho mier nevyhnutnej zodpovednosti za právne úkony, ktoré osobitne verifikoval svojím podpisom a ku ktorým pristúpil a

zasahovať tak do zmluvnej voľnosti účastníka zmluvného vzťahu. Odvolací súd zastáva názor, že jednak z označenia a aj koncipovania osobitne vyhotovenej dohody o zrážkach zo mzdy s poučením o charaktere takejto dohody a o dôsledkoch jej uzavretia, muselo byť aj priemerného spotrebiteľovi s úplne bežným právnym povedomím zrejmé, aký právny úkon podpisuje. Je pritom nutné vychádzať z platnej právnej úpravy, ktorá nevylučuje uzatvorenie dohody o zrážkach zo mzdy aj so spotrebiteľom, za predpokladu, že ak takéto zmluvné dojednania bolo so spotrebiteľom individuálne dojednané a splna predpoklady vyžadované podľa ustanovenia §5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z.z. " Zmyslom písomnej formy právneho úkonu je o. i. zabezpečiť určitú formu právnej istoty a stability v zmluvnom vzťahu práve pred situáciou, aby následne nedochádzalo k spornosti toho, čo bolo dohodnuté, teda aký bol obsah vôle a čo prejav vôle zahrňoval, ako bol urobený, atď. Podporným pilierom je aj skutočnosť, že žalobca obsah takto uzavretej dohody ani následne nespochybňoval, iné začal tvrdiť až dodatočne v tomto konaní. Spochybňovanie vlastného dobrovoľného konania a dovolávanie sa prospachu z toho nenachádza oporu v žiadnom právnom predpise. Žalovaný ďalej uviedol, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky (§ 551 Občianskeho zákonníka), pričom nebola vylúčená ako spôsob zabezpečenia záväzkov v spotrebiteľských zmluvách. Výkon zrážok je regulovaný zákonom, takže aj realizácia tohto zabezpečenia má len zákonný obsah a základ. Spotrebiteľ v zmysle žiadneho zákona nemá právo výslovne na poskytnutie úveru bez akéhokoľvek zabezpečenia. Žalovaný osobitne poukázal aj na fakt, že dňa 15.12.2015 bola opätovne schválená (po vrátení prezidentom SR) novela zákona č. 129/2010 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť dňa 23.12.2015, kde podľa jej článku VI. bod 8 - „Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.“ Žalovaný nakoniec uviedol, že neprijateľnou podmienkou je v zmysle platnej právnej úpravy ustanovenie, ktoré sa odchyľuje od zákona v neprospech spotrebiteľa a súčasne v neprospech spotrebiteľa aj vytvára značnú nerovnováhu v postavení strán. Neprijateľnou podmienkou z povahy veci nie je dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy. Toto vyplýva výslovne aj zo smernice Rady 93/13/EHS, podľa ktorej sa ustanovenia smernice (upravujúcej neprijateľné podmienky) nepoužijú na podmienky, ktoré odrážajú zákonné ustanovenia členského štátu. Výslovne to vyplýva z článku 1 odsevc 2 smernice Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôrov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice. Z právnej úpravy vyplývajúcej zo zákona č. 102/2014 Z.z. vyplýva, že ide o právny prostriedok zabezpečenia splatenia pohľadávky prípustný v spotrebiteľských vzťahoch aj naďalej. Uvedená právna úprava predstavovala obmedzenie resp. reštrikciu v tom smere, kedy ako prípustné prostriedky zabezpečenia umožňuje len niektoré (spomedzi tých, ktoré sú inak všeobecne prípustné v iných právnych vzťahoch). Dohoda o zrážkach zo mzdy v čase, kedy bola medzi stranami sporu uzavretá ako právny úkon neodporuje zákonu, je prípustným a platným právnym úkonom. Ak Národná rada SR ako jediný zákonodarný orgán vo forme zákona určila, že dohoda o zrážkach zo mzdy je stále a naďalej prípustný spôsob zabezpečenia záväzkov zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, potom každý je týmto rozhodnutím zákonodarca vo forme zákona viazaný a v zmysle uvedeného nemožno hovoriť o žiadnej nerovnováhe. Podľa uznesenia Krajského súdu v Bratislave, č. k. 6Co/142/2016 - 86 : „Odvolací súd je zhodne s odporcom toho názoru, že dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy ako zabezpečovacieho inštitútu a inštitútu na postupné uspokojenie pohľadávky v zmysle § 551 a nasl. Obč. zák. nemožno považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. L 53 Obč. zák. Dojednanie dohody o zrážkach zo mzdy totiž nespôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a ani neobmedzuje a nevylučuje práva spotrebiteľa. To platí napriek tomu, že navrhovateľa zrejme nemala možnosť ovplyvniť obsah dohody o zrážkach zo mzdy. Názor navrhovateľky, že dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku, nemá oporu v právnych predpisoch.“

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a to Žiadosťou o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu na č.l. 4-7, Zmluvnými dojednaniami zmluvy o spotrebiteľskom úvere na č.l. 8-14, Dohodou o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500124918 na č.l. 15, Žiadosťou o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu na č.l. 16-17, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o spotrebiteľskom úvere na č.l. 18-22, Dohodou o zrážkach zo mzdy dlžníka č. 8500124923 na č.l. 23, výplatnými dokladmi na č.l. 24-29, Mesačnými výdavkami na

č.l. 30, Poistkou na č.l. 31, Trvalým príkazom na č.l. 32-35, Poštovými poukazmi na č.l. 36, Vyjadrením žalovaného na č.l. 42-44, Dohodou o zrážkach zo mzdy na č.l. 45, Potvrdením na č.l. 46, Dohodou o zrážkach zo mzdy na č.l. 47, Potvrdením na č.l. 48, Návrhom na zmenu žaloby a zistil tento skutkový stav:

5. Z predloženej žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluvy o poskytnutí revolvingového typu zo dňa 30.7.2015 (č.l. 4) vyplýva, že medzi stranami bola uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8500124918, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1500,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 42 pravidelných mesačných splátkach po 46,99 eura. RPMN bola vo výške 25,42%, ročná úroková sadzba 17,40% a priemerná RPMN 37,67%. Súčasne bol žalobkyni poskytnutý revolving vo výške 1.500,- eur. RPMN revolvingu bola vo výške 25,42%, ročná úroková sadzba 17,40%.

6. Dňa 25.5.2015 uzatvorili strany Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124918.

7. Z predloženej žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluvy o poskytnutí revolvingového typu zo dňa 30.7.2015 (č.l. 16) vyplýva, že medzi stranami bola uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8500124923, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 1500,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v 42 pravidelných mesačných splátkach po 46,99 eura. RPMN bola vo výške 25,42%, ročná úroková sadzba 17,40% a priemerná RPMN 37,67%. Súčasne bol žalobkyni poskytnutý revolving vo výške 1.500,- eur. RPMN revolvingu bola vo výške 25,42%, ročná úroková sadzba 17,40%.

8. Dňa 25.5.2015 uzatvorili strany Dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124923.

9. Žalobkyňa pri svojom výsluchu uviedla, že so žalovaným uzatvorila Zmluvy o spotrebiteľskom úvere nakoľko bola v zlej finančnej situácii. Dve zmluvy uzatvorila kvôli tomu, že žalovaný takýmto spôsobom uzatvára zmluvy. O možnosti požiadať o úver sa dočítala na internete. Telefonovala do Profi Creditu a s obchodnou zástupkyňou si dohodli stretnutie. Povedala jej čo má všetko doniesť a to výplatnú pásku a občiansky preukaz. Následne jej telefonovala, že úver má schválený. Potom prišla do kancelárie, kde musela podpísať štos papierov. Tieto si chcela zobrať domov preštudovať, čo jej nebolo umožnené. Uzatvorenie zmlúv prebiehalo hodinku, alebo dve. K zmluvám jej povedala to, že v predu je hlavička, jej meno, jej údaje a vzadu to má podpísať. To isté jej povedala aj k Dohode o zrážkach zo mzdy. Zo strany obchodnej zástupkyne nebola o tejto Dohode o zrážkach zo mzdy žiadnym spôsobom poučená. Túto dohodu si mohla prečítať až potom, čo jej prišla poštou. Mohlo to byť dva týždne alebo mesiac po uzatvorení zmluvy. Chcela kontaktovať obchodnú zástupkyňu, avšak jej bolo povedané, že sa to nedá opraviť, že už to podpísala. Z poskytnutého úveru uhradila 18 alebo 19 splátok 2 krát po 81,82 eura.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

13. Podľa § 53 ods. 4 OZ, Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

14. Podľa § 53 ods. 5 OZ, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 551 ods. 1,2,3 OZ, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

16. Podľa § 5a písm. a) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení účinnom v čase uzatvorenia Dohody o zrážkach zo mzdy, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, 12cd) ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

17. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

18. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

19. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

20. Podľa čl. 3 bod. 1 Smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe dôvery.

21. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

22. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

23. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

24. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

25. Posudzovaný právny vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je od svojho vzniku spotrebiteľským právnym vzťahom. Žalovaný vystupoval ako veriteľ s poukazom na predmet podnikania a žalobkyňa vystupovala ako spotrebiteľ, pretože nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

26. Súd sa v prvom rade zaoberal námietkou žalovaného o neprípustnosti takejto žaloby a dospel k záveru, že táto námietka je nedôvodná. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok, a to Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124918 zo dňa 30.7.2015 a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124923 zo dňa 30.7.2015. Podľa § 137 CSP písm. c) žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu. V danom prípade sa žalobkyňa domáha určenia neprijateľných zmluvných podmienok, pričom vychádzajúc z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, je potrebné konštatovať, že v každom prípade je daný naliehavý právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to bez toho, aby žalobkyňa musela naliehavý právny

záujem na určení osobitným spôsobom preukazovať, pretože tento vyplýva priamo z vyššie uvedených zákonných ustanovení, najmä z citovaného § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.12.2013, sp. zn. 1Co/237/2013).

27. Súd sa následne zaoberal vecou samou. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi stranami bola uzavretá Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 8500124918 a 8500124923. Na základe týchto Zmlúv bol žalobkyni poskytnutý úver celkovo vo výške 3.000,- eur. Na zabezpečenie úverov boli v rovnaký deň uzavreté Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124918 a č. 8500124923. V konaní nebolo preukázané, že zmluvne podmienky - dohody o zrážkach zo mzdy boli dojednané individuálne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Preto uvedené podmienky podliehajú prieskumu ich prijateľnosti. Súd po preskúmaní dohôd o zrážkach zo mzdy (ide o totožné znenie, pričom sa líšia iba v čísle zmluvy) dospel k záveru, že tieto svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobkyne, a preto sú neprijateľné. K tomuto záveru dospel z dôvodu toho, že už pri uzatváraní dohody dlžník (spotrebiteľ) musí vedieť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške. Podľa dohôd pohľadávky žalovaného voči dlžníkovi zabezpečované dohodou sú tvorené úverom vrátane všetkých prípadných revolvingov poskytnutých Dlžníkovi, príslušenstvom úveru (Revolvingu/ov), nákladmi, ktoré Spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti vymáhaním uvedených pohľadávok voči Dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so Zmluvou a jej prípadnými dodatkami. Takéto vymedzenie pohľadávky je nedostatočné. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Takéto znenie dohôd o zrážkach zo mzdy dodávateľovi umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, čo je nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa.

28. Navyše súd poukazuje na to, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

29. Okrem vyššie uvedeného súd poukazuje aj na citované ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého uspokojenie pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy možno zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov spotrebiteľa iba v prípade, ak boli splnené 3 podmienky a to, že dohoda je uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Podmienky musia byť splnené kumulatívne. V prejednávanej veci bola splnená iba prvá podmienka. V konaní nebolo preukázané, že žalobkyňa ako spotrebiteľka mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru, vzhľadom na jej výpoveď, keď musela podpísať „štós“ papierov, pričom táto výpoveď nebola zo strany žalovaného spochybnená. Žalovaný nepreukázal ani skutočnosť, že žalobkyňu poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Žalobkyňa vypovedala, že zo strany obchodnej zástupkyne nebola o Dohodách o zrážkach zo mzdy žiadnym spôsobom poučená. Táto nemala ani možnosť sa s Zmluvami oboznámiť. Opäť žalovaný výpoveď žalobkyne žiadnym spôsobom nevyvrátil.

30. K námietke žalovaného, že neprijateľnou podmienkou z povahy veci nie je dohoda, ktorá kopíruje/preberá obsah zákonnej úpravy, súd uvádza, že aj iné právne úkony majú základ v zákone a môžu byť za určitých okolností vyhlásené za neplatné (kúpna zmluva, rozhodcovská doložka a i). Pre záver súdu bolo relevantné, že sporné dohody vzhľadom na ich osobitný význam boli vyhotovené z hľadiska podcenenia ich významu zo strany priemerného spotrebiteľa a umožňujú siahnuť spotrebiteľovi na majetok a vymôcť aj plnenia, ktorých výška spotrebiteľovi v čase uzatvorenia zmlúv nie je známa a je ponechaná výlučne na žalovanom.

31. Vzhľadom na vyššie uvedené súd určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500124918 zo dňa 30.7.2015 a č. 8500124923 zo dňa 30.7.2015 sú neprijateľné zmluvne podmienky.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd v konaní nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).